

ความรู้ ทักษะ และการรับรู้ของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา

ภาวดี ประเสริฐวงศ์, พร้อมจิตร์ ห่อนบุญเดิม**, กชพร สิงห์หล้า**, ทักษิณี มหาศิริพันธุ์**,
จารุณี เทียบโพธิ์****

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม**, คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร***,
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และการรับรู้ของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) ภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2546 อายุ 13-15 ปี จำนวน 356 คน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาพบว่า

1. วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 61.5
2. วัยรุ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 80.9
3. วัยรุ่นมีการรับรู้ต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา ดังนี้ 3.1) ด้านเนื้อหาเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับการสอนของบิดามารดาส่วนใหญ่ คือ การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและกาลเทศะ ร้อยละ 97.2 และเนื้อหาเพศศึกษาที่บิดามารดาส่วนใหญ่ไม่สอน คือ ความต้องการทางเพศและการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันความต้องการทางเพศร้อยละ 70.2 3.2) วิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดาส่วนใหญ่ เป็นการสอนโดยทางอ้อม คือ การบูรณาการในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การมอบหมายงานบ้านให้บุตรทำตามความเหมาะสมกับเพศบุตรร้อยละ 60.4 ส่วนวิธีการสอนโดยตรงเป็นวิธีที่บิดามารดาส่วนใหญ่ปฏิบัติค่อนข้างน้อย ได้แก่ การนำเอกสาร หนังสือหรือสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศให้บุตรศึกษด้วยตัวเองอยู่ในระดับไม่เคยทำร้อยละ 92.0 3.3) ปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นส่วนใหญ่พบในการสอนเพศศึกษาของบิดามารดาเป็นปัญหาด้านทัศนคติ ได้แก่ บิดามารดาไม่พูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะกลัวบุตรจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้นและนำไปทดลองปฏิบัติ ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นส่วนใหญ่พบในการสอนเพศศึกษาของบิดามารดาในระดับไม่แน่ใจ คือ ด้านความรู้ ได้แก่ วัยรุ่นไม่แน่ใจว่าความรู้ที่บิดามารดาอบรมสั่งสอนในเรื่องเพศว่าถูกต้องหรือไม่

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าครอบครัวซึ่งประกอบด้วยพ่อ แม่ และลูกวัยรุ่นนั้นยังมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ การสอนเพศศึกษาแก่บุตร ดังนั้นจึงควรมีการช่วยเหลือและส่งเสริมครอบครัวให้สามารถปฏิบัติพัฒนาการในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้บุตรมีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีและการรับรู้ที่ดีต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดาต่อไป

คำสำคัญ: ความรู้ / ทักษะ / การรับรู้ / วัยรุ่น / บิดามารดา / การสอนเพศศึกษา

Knowledge Attitude and Perceptions of Adolescents to Parents ' sex education.

Paradee Prasertwong*✉, Promjit Hornboonherm**, Kochaporn Singhala** ,
Taksanee Mahasiripanth***, Charunee Thaibpho****

Faculty of Nursing Srinakharinwirot University*, Faculty of Nursing Mahasarakarm University** ,
Faculty of Medical Science of Naresuan University***,
Faculty of nursing Assumption University****

ABSTRACT

This descriptive research aimed to study knowledge, attitude and perceptions of adolescents to parents' sex education. The sample, chosen by stratified random sampling, were 356 students. They were 13 to 15 years of age and attending secondary school at the end of the first semester, 2003 in Aumphermeung, Mahasarakham province. The instruments were questionnaires included 2 sections. 1) General information about the students and family. 2) Adolescents' perceptions to parents given sex education. The data were analyzed in form of percentage, mean standard deviation and chi square test

The findings were found :

1. Adolescents significantly difference knowledge of sex education and adolescence sexuality at p value < 0.01. There had a moderate level.
2. Adolescents significantly difference attitude toward parents' sex education at p value < 0.01. There had a moderate level.
3. Adolescents' perceptions toward parents' sex education were.
 - 3.1 The contents of sex education given to adolescents by parents were mostly aimed to " how to dress appropriately " (97.2 %) and the parents did not teach their children about sexual needs and sexual drive avoidance (70.2 %).
 - 3.2 Parents 'methods of giving sex education to their adolescents usually were mostly integrated into daily life (70.4 %). Most parents did not give their children document , book, or other media to learn about sexuality (92.0 %).

3.3 Adolescents' problems in parents' sex education were that their parents werereluctant to give sex education. Some parents were not sure if the information was correct.

The results indicated that most families with adolescents had knowledge, attitude, and methods of delivering sex education were problematic. Families need to be encouraged and supported to develop their ability to deliver more effective sex education for their adolescents.

Keywords: Knowledge / Attitude / Perceptions / Adolescents / Parents / Parents' sex education

Paradee Prasertwong*✉

Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University

63 Moo 7 Ongkharak, Nakhon Nayok 26120, Thailand.

บทนำ

วัยรุ่นเป็นวัยคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างมากมาย ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และพัฒนาการทางด้านเพศ¹ นับเป็นช่วงวัยเจริญพันธุ์ที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นที่เป็นช่วงเริ่มต้นเข้าสู่วัยแห่งวิกฤตการณ์ต้องเผชิญปัญหาในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความเครียด วิตกกังวลใจ หากวัยรุ่นไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ อาจทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรม ทางเพศตามมา เช่น ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ปัญหาการตั้งครรภ์นอกสมรสหรือปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา วัยรุ่นมักแก้ไขปัญหาด้วยการทำแท้ง และส่งผลต่อภาวะสุขภาพของมารดา วัยรุ่นได้ คือ การแท้งติดเชื้อ การตกเลือดหลังการทำแท้ง อาจเกิดภาวะช็อคถึงขั้นเสียชีวิตได้ และยังพบปัญหาของการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์ เป็นต้น² การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาระยะเพศในวัยรุ่น^{3,4} เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกในการอบรมสั่งสอน ปลูกจิตสำนึกที่ดีงาม มีผลต่อพฤติกรรมทุกๆ ด้านของมนุษย์รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ บิดามารดาควรเป็นผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาให้แก่บุตรได้⁵ เพศศึกษาควรเริ่มต้นที่บ้าน⁶ จากการศึกษาของ ภารดี บุญเพิ่ม (2544) พบว่าครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นยังมีปัญหาและอุปสรรคใน

การสอนเพศศึกษาทั้งด้านความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติการสอนเพศศึกษาของบิดามารดาแก่เด็กวัยรุ่น⁷ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาและค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้น เพิ่มเติมจากงานวิจัยดังกล่าว อันจะเป็นแนวทางในการช่วยเหลือและพัฒนา รูปแบบการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา
3. เพื่อศึกษาการรับรู้การสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดาได้แก่ เนื้อหาเพศศึกษาที่สอน วิธีการสอนเพศศึกษา ปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นพบในการสอนเพศศึกษาของบิดามารดา

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นชายหรือหญิง อายุ 13 – 15 ปีที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) โรงเรียนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2545 (ภาคปลาย) จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และ การรับรู้ของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา มี 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศและเพศศึกษาในวัยรุ่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ คือ ถูก ผิด ไม่ทราบ โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง (ตอบผิด) หรือไม่ทราบให้ 0 คะแนน สูงสุด 20 คะแนน คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน การแปลผลคะแนน ดังนี้

ความรู้ระดับสูง หมายถึง

$$\text{ค่าคะแนน} > \bar{X} + S.D$$

ความรู้ระดับปานกลาง หมายถึง

$$\text{ค่าคะแนน} = \bar{X} \pm S.D$$

ความรู้ระดับต่ำ หมายถึง

$$\text{ค่าคะแนน} < \bar{X} - S.D$$

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาของบิดามารดา ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) คะแนนทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นจะมีค่าระหว่าง 10 – 40 คะแนน แปลผลดังนี้

ทัศนคติในระดับดี หมายถึง

$$\text{ค่าคะแนน} > \bar{X} + S.D$$

ทัศนคติในระดับปานกลาง หมายถึง

$$\text{ค่าคะแนน} = \bar{X} \pm S.D$$

ทัศนคติในระดับไม่ดี หมายถึง

$$\text{ค่าคะแนน} < \bar{X} - S.D$$

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ ครอบคลุม

เนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้ ด้านร่างกายและสรีรวิทยา ด้านสุขวิทยา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา แบบสอบถามนี้เป็นแบบเลือกตอบ (check list) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สอน และไม่สอน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดา มีจำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วยวิธีการสอนโดยตรง และโดยอ้อม แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นพบในการสอนเพศศึกษาของบิดามารดามีจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1)ความรู้ 2)ทัศนคติ 3)การปฏิบัติ แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน คือ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลสูติศาสตร์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และความถูกต้องของภาษาหลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำเครื่องมือไปหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

2. การตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้การปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒินำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับกลุ่มที่จะทำการศึกษาวิจัยจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม รายข้อ โดยใช้ item total correlation หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ขออนุมัติต่อศึกษาธิการจังหวัดและผู้อำนวยการโรงเรียนแต่ละสถาบันเพื่อขอความร่วมมือในการเข้าเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัย และขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม รวบรวมแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องโดยนำแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ครบถ้วนไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for window Version 10 โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ไคสแควร์

ผลการศึกษา รายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องที่มีชีวิตอยู่ 2 คน คือ ร้อยละ 57.9 และเป็นบุตรลำดับที่ 1 ร้อยละ 54.4 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.4 ด้านอาชีพบิดารับราชการร้อยละ 32.9 อาชีพมารดาเกษตรกร (ทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง) และค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 23.9 ด้านระดับการศึกษาบิดาส่วนใหญ่จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 25.8 ระดับ

การศึกษามารดาส่วนใหญ่จบ ป.1-ป.4 ร้อยละ 25.8 รายได้ของครอบครัว (บาท/เดือน) ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 30.3 ลักษณะการอาศัยอยู่ด้วยกันของสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่พ่อ แม่ ลูก อาศัยอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 67.4 แหล่งความรู้และข้อมูลต่างๆ ในเรื่องเพศที่วัยรุ่นได้รับและที่วัยรุ่นคิดที่ว่าบิดามารดาได้รับ ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่แหล่งข้อมูลต่างๆ ในเรื่องเพศวัยรุ่นได้รับ คือ จากครู อาจารย์ ร้อยละ 67.4 และคิดว่าที่บิดามารดาได้รับ คือ จากโทรทัศน์ ร้อยละ 60.1 ตามลำดับ

ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นแตกต่างกันเชื่อมั่น < 0.01 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับคะแนนความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศ ในวัยรุ่น

ระดับความรู้	คะแนนต่ำสุด-คะแนนสูงสุด	จำนวน
สูง	16 – 18	13
ปานกลาง	11 – 15	219
ต่ำ	0 – 10	124
รวม		356

ทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจาก
บิดามารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น
< 0.01 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีทัศนคติต่อการ
สอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดาแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับคะแนนทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา

ระดับทัศนคติ	คะแนนต่ำสุด-คะแนนสูงสุด	จำนวน
ดี	36	-
ปานกลาง	25 – 35	288
ไม่ดี	10 – 24	64
รวม		356

เมื่อพิจารณาแยกความรู้เรื่องเพศศึกษา
และเรื่องเพศในวัยรุ่นรายชื่อผลการศึกษา พบว่า
ตอบถูกต้องด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาร้อยละ 96.1 คือ
เรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาติทางเพศ
ของชายและหญิงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์
และสังคม และร้อยละ 66.9 เป็นความรู้เพศศึกษา
ที่ตอบผิดและไม่ทราบคือการให้ความรู้เรื่อง
เพศศึกษาสามารถให้บุตรได้ทุกช่วงวัยโดยเริ่ม

ตั้งแต่วัยเด็ก สำหรับความรู้เรื่องเพศในวัยรุ่นส่วน
ใหญ่ตอบถูกร้อยละ 97.5 คือ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น
ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง หญิงจะมีหน้าอก
ขยายใหญ่ สะโพกขยายกลมกลึง และมีประจำเดือน เด็กชายจะมีเสียงแตกห้าว
กล้ามเนื้อเป็นมัดๆ และมีฟันเป็ยก และส่วนใหญ่
ตอบผิดและไม่ทราบร้อยละ 78.4 คือการมีฟัน
เป็ยกในวัยรุ่นชายแสดงถึงความหมกมุ่นในเรื่อง
เพศ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้เรื่องเพศศึกษาและเพศ
ในวัยรุ่นชาย

ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่น	ตอบถูก		ตอบผิดและไม่ทราบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้เรื่องเพศศึกษา				
- เพศศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาติทางเพศของชายและหญิง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม	342	96.1	14	3.9
- การสอนให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาสามารถให้แก่บุตรได้ทุกช่วงวัย โดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก	118	33.1	238	66.9
ความรู้เรื่องเพศในวัยรุ่น				
- เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลง เด็กหญิงจะมีหน้าอกขยายใหญ่ สะโพกผาย กลมกลึงและมีประจำเดือน เด็กชายจะมีเสียงแตกห้าว กล้ามเนื้อเป็นมัด ๆ และมีฝันเปียก	347	97.5	9	2.5
- การฝันเปียกในวัยรุ่นชายแสดงถึงความหมกมุ่นในเรื่องเพศ	77	21.6	279	78.4

เมื่อพิจารณาทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา รายชื่อ พบว่า มีทัศนคติในกลุ่มที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ บิดามารดาไม่ควรพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะเป็นเรื่องส่วนตัว ร้อยละ 41.3 และ เห็นด้วย คือ ทัศนคติต่อ

เรื่องการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของบิดามารดา ช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมได้ คือ ร้อยละ 44.7 ส่วนในกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 54.2

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา

ทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย	
จากบิดามารดา	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
-บิดามารดาไม่ควรพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะเป็นเรื่องส่วนตัว	147	41.3	123	34.6	59	16.6	27	7.6
-การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของบิดามารดาช่วยให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสังคมได้	144	40.4	159	44.7	46	12.9	7	2.0

เนื้อหาเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับการสอนของบิดามารดา

ผลการศึกษา พบว่า เนื้อหาเพศศึกษาที่วัยรุ่นส่วนใหญ่ได้รับการสอนของบิดามารดา คือด้านสังคมวิทยา ได้แก่ การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและกาลเทศะร้อยละ 97.2

และ เนื้อหาที่บิดามารดาส่วนใหญ่ไม่สอนคือด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความต้องการทางเพศและการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันความต้องการทางเพศ ร้อยละ 70.2

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเนื้อหาเพศศึกษาที่บิดามารดาสอนบุตรวัยรุ่น

เนื้อหาเพศศึกษา	สอน		ไม่สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านกายวิภาคและสรีรวิทยา				
- การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น	308	86.5	48	13.5
ด้านสุขวิทยา				
- การรักษาความสะอาดของร่างกายและอวัยวะเพศ	308	86.5	48	13.5
ด้านจิตวิทยา				
- ความต้องการทางเพศและการปฏิบัติตัวเพื่อเบี่ยงเบนความต้องการทางเพศ	106	29.8	250	70.2
ด้านสังคมวิทยา				
- การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและกาลเทศะ	346	97.2	10	2.8

วิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดา ผลการศึกษาพบว่า วิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดาส่วนใหญ่เป็นวิธีการสอนเพศศึกษาโดยทางอ้อม คือ วิธีการบูรณาการในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การมอบหมายงานบ้านให้บุตรทำตามความเหมาะสมกับเพศของบุตรโดยปฏิบัติในระดับ

ทำเป็นประจำร้อยละ 60.4 และบิดามารดาส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติวิธีการสอนเพศศึกษาโดยตรงได้แก่ รับประทานอาหารหรือนั่งเล่นพ่อแม่จะพูดคุยอบรมสั่งสอนบุตรเกี่ยวกับเรื่องเพศ อยู่ในระดับไม่เคยปฏิบัติและไม่เคยมีสถานการณ์นี้เกิดขึ้น คือ ร้อยละ 43.8 และร้อยละ 21.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดา

วิธีการสอนเพศศึกษา	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำ	ไม่เคยมีสถานการณ์นี้เกิดขึ้น
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
วิธีการสอนโดยตรง					
-ขณะรับประทานอาหาร	3.7	6.7	24.4	43.8	21.3
อาหารหรือนั่งเล่นพ้อ แม่					
จะพูดคุยอบรมสั่งสอนบุตรเกี่ยวกับเรื่องเพศ					
วิธีการสอนโดยทางอ้อม (บูรณาการในการดำเนินชีวิต)					
-มอบหมายงานบ้านให้บุตร	60.4	22.8	9.6	3.9	3.4
ทำตามความเหมาะสมกับเพศของบุตร					

ปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นพบจากการสอนเพศศึกษาของบิดามารดา คือ ด้านทัศนคติ ได้แก่ บิดามารดาไม่พูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะกลัวบุตรจะเกิดความอยากรู้ อยากเห็นมากขึ้นและนำไปทดลองปฏิบัติ พบในระดับมากคือร้อยละ 21.1 ในด้านการปฏิบัติที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของวัยรุ่นที่พบในการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดาในระดับไม่แน่ใจ ส่วนใหญ่คือ วัยรุ่นไม่แน่ใจความรู้ที่บิดามารดาอบรมสั่งสอนบุตรในเรื่องเพศว่าถูกต้องหรือไม่ ร้อยละ 4.52

ตารางที่ 7 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นพบในการสอนเพศศึกษาของบิดามารดา

ปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นพบในการสอนของบิดามารดา	มาก	น้อย	ไม่แน่ใจ	ไม่พบ
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
-ไม่แน่ใจความรู้ที่พูดคุยอบรมสั่งสอนบุตรในเรื่องเพศว่าถูกต้องหรือไม่	7.9	24.7	45.2	22.2
-ไม่พูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะกลัวบุตรจะเกิดความอยากรู้ อยากเห็นมากขึ้นและนำไปทดลองปฏิบัติ	21.1	22.2	30.1	26.7

วิจารณ์

1. ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่น ผลการศึกษา พบว่า วัยรุ่นมีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น < 0.01 โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านความรู้เรื่องเพศศึกษารายข้อส่วนใหญ่ตอบผิดและไม่ทราบคือ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาสามารถให้แก่บุตรได้ทุกช่วงวัย โดยเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก และด้านความรู้เรื่องเพศในวัยรุ่นรายข้อส่วนใหญ่ตอบผิดและไม่ทราบคือการฝันเปียกในวัยรุ่นชายแสดงถึงความหมกมุ่นในเรื่องเพศ (ตารางที่ 3) จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นที่พ่อแม่ได้รับมานั้นยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอในการถ่ายทอดความรู้แก่วัยรุ่นที่ยังขาดความชัดเจน ความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา ดังจะเห็นได้จากองค์กรทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาหญิงและชายในเรื่องเพศ ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อนและสื่อต่างๆ ซึ่งบุคคลที่จะให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาคนแรกแก่ลูกคือ พ่อ แม่² และการสอนเพศศึกษาสามารถสอนบุตรได้ทุกช่วงวัย⁸ โดยการสอนเพศศึกษานั้นควรเริ่มตั้งแต่วัยทารกและต่อเนื่องไปเรื่อยๆ จนถึงวัยรุ่นหรือตลอดชีวิตการเรียนรู้ของเด็กเพราะการเริ่มต้นสอนเพศศึกษาแต่เนิ่นๆย่อมจะดีกว่าเริ่มต้นสอนที่ช้าหรือสายเกินไป⁶ และจากการศึกษาการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นพบว่า บิดามารดาไม่แน่ใจในความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นที่ถ่ายทอดแก่บุตรว่ามีความถูกต้อง

มากเพียงใด⁷ ส่วนความรู้ที่วัยรุ่นได้รับจากโรงเรียนจะพบว่าระบบการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันมีเนื้อหาการเรียนการสอนมากและเน้นความจำมากกว่าการใช้ความคิด ขาดระบบการสอนที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ทักษะการดำรงชีวิตขาดการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาทำให้เด็กไม่สามารถคิดเองทำเองไม่สามารถดึงความรู้ความสามารถออกมาใช้ได้เต็มที่⁹ ควรมีการปรับปรุงการสอนเพศศึกษาในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก¹⁰ นอกจากนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่าสื่อต่างๆ และกลุ่มเพื่อนมักถูกมองว่ามีแนวโน้มที่จะถ่ายทอดบรรทัดฐานและค่านิยมที่เปลี่ยนไปจากเดิม และมักเป็นสิ่งที่ปฏิบัติและยอมรับในกลุ่มคนบางกลุ่มของสังคม² ทางออกของวัยรุ่นเมื่อมีปัญหามักเป็นกลุ่มเพื่อน โดยจะปรึกษาเพื่อนเป็นอันดับแรกโดยให้เหตุผลว่าไว้ใจเพื่อน¹¹ ซึ่งไม่แน่ใจว่าความรู้ที่วัยรุ่นได้รับจากเพื่อนและสื่อต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ อันส่งผลต่อการตีความและให้ความหมายในเรื่องเพศที่ผิดๆตามมาได้ดังนั้น องค์กรทางสังคมไม่ว่าจะเป็นครอบครัวโรงเรียน หน่วยงานทางด้านสาธารณสุขหรือรัฐบาลควรให้ความร่วมมือกันในการปลูกจิตสำนึกและความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษาเพื่อให้เด็กสามารถบูรณาการความรู้เข้าไปในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

2. ทักษะคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาที่

ได้รับจากบิดามารดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น < 0.01 โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 2) เมื่อพิจารณาทัศนคติของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา รายข้อพบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ บิดามารดาไม่ควรพูดคุยเรื่องเพศกับบุตร เพราะเป็นเรื่องส่วนตัวร้อยละ 54.2 (ตารางที่ 4) จากผลการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติในด้านลบต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา ซึ่งจริงๆ แล้ว บิดามารดามีภารกิจสำคัญ คือ การถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศศึกษาแก่บุตร⁵ นับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่บิดามารดาควรปฏิบัติต่อบุตรเพื่อป้องกันมิให้เด็กไปรับข้อมูลที่ผิดๆ ในเรื่องเพศ และเพื่อย้ำสำนึกความรับผิดชอบ และปลูกฝังความเข้าใจในเรื่องเพศให้ติดตัว กลายเป็นสิ่งที่ซึมซาบรับเป็นส่วนหนึ่งของความนึกคิดและนิสัยที่ฝังามเมื่อเติบโตจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม สามารถเป็นคู่สมรสที่ดีทำบทบาทหน้าที่บิดามารดาที่ดีต่อไป¹² ซึ่งเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น พัฒนาการทางสังคมจะมีอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนและค่านิยมทางสังคม สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้านเทคโนโลยี มีการพัฒนา ด้านการสื่อสาร ในขณะเดียวกันอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสื่อต่างๆ และในด้านความคิด แม้ว่าวัยรุ่นจะมีระบบของความคิดพัฒนาถึงขั้น เข้าใจนามธรรมได้แล้ว แต่ยังขาดประสบการณ์ในชีวิตเมื่อวัยรุ่นอยู่ในสังคมครอบครัวมักเกิดความรู้สึกขัดแย้งกับพ่อแม่โดยรู้สึกว่าการเห็น

ของพ่อแม่เป็นเรื่องล้าสมัยไม่ยอมทำตาม นอกจากนั้นปัจจัยด้านการเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น อาจสืบเนื่องมาตั้งแต่วัยทารก วัยก่อนเรียนและวัยเรียน โดยเกิดจากบุคลิกภาพของพ่อแม่หรือทัศนคติการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมต่างๆ เช่น การตามใจเด็กโดยไม่มีขอบเขตหรือในทางตรงข้าม อาจปล่อยปละละเลยหรือการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา⁹ จากปัจจัยดังกล่าวจึงอาจเป็นสิ่งที่ส่งผลให้วัยรุ่นมีทัศนคติในด้านลบต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดาเกิดขึ้นได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสถาบันครอบครัวที่เป็นสถาบันแห่งแรกที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับเด็กที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ถ้าหากบุตรไปรับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ อันจะมีผลกระทบต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมและเป็นปัญหาในสังคมขึ้นได้

3. การรับรู้ของวัยรุ่นต่อการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา ผลการศึกษารายข้อพบว่า

3.1 ด้านเนื้อหาเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับการสอนของบิดามารดา ผลการศึกษารายข้อพบว่า เนื้อหาเพศศึกษาที่วัยรุ่นส่วนใหญ่ได้รับการสอนของบิดามารดา คือ ด้านสังคมวิทยา ได้แก่ การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและกาลเทศะร้อยละ 97.2 (ตารางที่ 5) และเนื้อหาที่บิดามารดาส่วนใหญ่ไม่สอน คือ ด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความต้องการทางเพศและการปฏิบัติตัวเพื่อเบี่ยงเบนความต้องการทางเพศร้อยละ 70.2

(ตารางที่ 7) สอดคล้องกับการศึกษาการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น พบว่าครอบครัวส่วนใหญ่สอนเนื้อหาเพศศึกษาแก่บุตร คือ ด้านสังคมวิทยา ได้แก่ การแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมกับเพศและกาลเทศะร้อยละ 96.5 และเนื้อหาเพศศึกษาที่ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่ได้สอนบุตร คือ ความต้องการทางเพศและการปฏิบัติตัวเพื่อเบี่ยงเบนความต้องการทางเพศร้อยละ 53.9 และได้อธิบายไว้ว่าการที่บิดามารดาไม่สามารถสอนหรือถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรหรือสอนแต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาเพศศึกษาทุกเรื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับด้านพฤติกรรมทางเพศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความเข้าใจผิดต่อการสอนเพศศึกษาของบิดามารดาแก่บุตรว่าการสอนเพศศึกษาอาจเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศและอาจนำไปทดลองปฏิบัติ⁷ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่าบิดามารดาส่วนใหญ่มีความรู้ว่บุตรเป็นวัยที่มีแรงผลักดันทางเพศมาก หากมีการแนะนำพูดคุยเรื่องพฤติกรรมทางเพศกับบุตรแล้วอาจเป็นการชี้แนะให้บุตรมีพฤติกรรมทางเพศโดยที่ยังไม่ถึงวัยอันควร นอกจากนั้นบิดามารดาอาจจะขาดความรู้หรือไม่แน่ใจในความรู้เรื่องเพศศึกษา ซึ่งส่งผลทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาเพศศึกษาแก่บุตรได้ครอบคลุมทุกเรื่อง¹³ ดังนั้นบิดามารดาจึงควรตระหนักต่อการปฏิบัติการสอนเพศศึกษาของตนเองว่ามีความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่บุตรได้มากน้อยเพียงใดและควรประเมินตนเองในการถ่ายทอดความรู้เพศศึกษาแก่บุตรที่ผ่านมาเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการ

สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ที่สำคัญคือจะต้องสอนให้บุตรสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและไม่เป็นปัญหาให้กับสังคม

3.2 ด้านวิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดา ผลการศึกษาพบว่าวิธีการสอนเพศศึกษาที่วัยรุ่นได้รับจากบิดามารดาส่วนใหญ่เป็นวิธีการสอนเพศศึกษาโดยทางอ้อม คือ การบูรณาการในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การมอบหมายงานบ้านให้บุตรทำตามความเหมาะสมกับเพศบุตร โดยปฏิบัติในระดับทำเป็นประจำ ร้อยละ 60.4 และวิธีการสอนทางตรงที่บิดามารดาส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ ได้แก่ ขณะรับประทานอาหารหรือนั่งเล่นพ่อแม่จะพูดคุยอบรมสั่งสอนบุตรเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยอยู่ในระดับไม่เคยปฏิบัติและไม่เคยมีสถานการณ์นี้เกิดขึ้น คือ ร้อยละ 43.8 และร้อยละ 21.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 6) สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นพบว่าครอบครัวส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนโดยทางอ้อมซึ่งทำเป็นประจำได้แก่การบูรณาการในการดำรงชีวิตคือ การมอบหมายงานให้บุตรทำตามความเหมาะสมกับเพศบุตรร้อยละ 56.6 และวิธีการสอนที่ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ คือ วิธีการสอนโดยทางตรง ได้แก่ การนำเอกสารหนังสือ หรือสื่อต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องเพศให้บุตรศึกษาด้วยตัวเอง ซึ่งไม่เคยทำร้อยละ 61.8 เมื่อพิจารณาวิธีการสอนเพศศึกษาของบิดามารดาจำแนกตามเพศบุตรวัยรุ่น คือ เพศชายร้อยละ 61.4 เพศหญิงร้อยละ 66.3 และวิธีการสอน

เพศศึกษาของมารดาจำแนกตามเพศบุตรวัยรุ่น คือ เพศชายร้อยละ 61.0 เพศหญิงร้อยละ 59.7⁷ นอกจากนั้นการสื่อสารพูดคุยเรื่องเพศกับบุตร บิดามารดาจะใช้วิธีการหลีกเลี่ยงไม่กล่าวถึงเรื่องเพศโดยตรง ซึ่งในสังคมวัฒนธรรมไทยถือว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน บิดามารดาจึงไม่กล้าพูดคุยกับบุตรอย่างเปิดเผยเพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าอายและกลัวว่าจะเป็นการชี้นำบิดามารดาส่วนใหญ่จึงไม่สะดวกใจในการพูดคุยหรือแนะนำเกี่ยวกับเรื่องเพศแก่บุตร¹⁴ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูดคุยกับบุตรเพศตรงข้าม¹⁵ หากมีการเตรียมความพร้อมของบิดามารดาในการสอนเพศศึกษาให้แก่บุตรวัยรุ่นน่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นการสอนเพศศึกษาเพื่อช่วยให้บิดามารดามีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นมีทัศนคติและมีการปฏิบัติการสอนเพศศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 ด้านปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นพบในการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา ผลการศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่วัยรุ่นส่วนใหญ่พบในการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจากบิดามารดา คือ ด้านทัศนคติ ได้แก่ บิดามารดาไม่พูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะกลัวบุตรจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้นและนำไปทดลองปฏิบัติพบในระดับมาก คือ ร้อยละ 21.1 รองลงมา คือ บิดามารดาไม่สะดวกใจที่จะสอนเรื่องเพศกับบุตรเพศตรงข้ามกับบิดามารดาและบิดามารดารู้สึกกระดากอายที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับบุตร ร้อยละ 18.5 ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านการปฏิบัติที่วัยรุ่นส่วนใหญ่พบในการสอนเพศศึกษาที่ได้รับจาก

บิดามารดา ในระดับไม่แน่ใจ คือ วัยรุ่นไม่แน่ใจความรู้ที่บิดามารดาพูดคุยอบรมสั่งสอนบุตรในเรื่องเพศว่ามีความถูกต้องหรือไม่ ร้อยละ 45.1 (ตารางที่ 7) สอดคล้องกับการศึกษาการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น พบว่าปัญหาและอุปสรรคของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นพบในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรส่วนใหญ่ คือ ปัญหาและอุปสรรคด้านทัศนคติซึ่งพบในระดับมาก ได้แก่ บิดามารดาคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่บุตรสามารถเรียนรู้ได้เองโดยไม่ต้องสอนร้อยละ 25.3 รองลงมา คือ บิดามารดาไม่พูดคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะกลัวบุตรจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้นและนำไปทดลองปฏิบัติร้อยละ 22.0 ส่วนด้านการปฏิบัติร้อยละ 35.6 ครอบครัวส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าความรู้ที่พูดคุยอบรมสั่งสอนบุตรถูกต้องหรือไม่ จะเห็นได้ว่าบิดามารดาส่วนใหญ่ไม่สะดวกใจในการพูดคุยหรือแนะนำเกี่ยวกับเรื่องเพศแก่บุตรวัยรุ่นโดยเฉพาะการพูดคุยกับบุตรเพศตรงข้าม⁷ และจากการศึกษานำร่อง เกี่ยวกับการสอนเพศศึกษาของมารดาที่มีบุตรสาวอายุ 10-13 ปี จำนวน 10 ราย จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า มารดาส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่ามีความรู้เพียงพอที่จะสอนเพศศึกษาแก่บุตรและคิดว่าถ้าสอนแล้วอาจจะเป็นการชี้นำให้กระทำความผิด บิดามารดาจะนำไปลองปฏิบัติ¹⁵

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นในสังคมไทยปัจจุบันยังพบปัญหาและอุปสรรคในการสอนหรือถ่ายทอดความรู้เรื่องเพศศึกษาทั้งด้านความรู้ ด้านทัศนคติ และการปฏิบัติจึงมี

ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมและเตรียมความพร้อมของบิดามารดาและวัยรุ่นให้มีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ การสอนเพศศึกษา ที่ถูกต้อง เหมาะสมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์ นักเรียน โรงเรียนสารคามพิทยาคม โรงเรียนผดุงนารี โรงเรียนบูรพาพิทยาคาร โรงเรียนมหาวิทยาลัยนุกูล และโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จขอขอบคุณ ผศ.ดร.อารี ช่างทองที่กรุณาช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และ อ.ดร.สุภาภักดิ์ เกตตราสุวรรณ ที่กรุณาช่วยตรวจสอบแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. วินัดดา ปิยะศิลป์. ครอบครัววัยรุ่น : การพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท, ม.ป.ป ;123-166.
2. นภาพร หนะวานนท์. ปัญหาทางเพศของวัยรุ่นและการทำแท้ง. ในเครือข่ายผู้หญิงกับสุขภาพ. กรุงเทพฯ : เจนเดอร์เพลส 2539 ; 77 -107.
3. Claire ,R. Parent ' guide to sex education. The United of America : Doubleday Co. 1969 ; 5.
4. วันเพ็ญ อื้อกุล, กอบกาญจน์ มหัทธโน. การศึกษาความพร้อมของพ่อแม่ในการ

สอนเพศศึกษาแก่ลูก. วารสารแผนครอบครัวและประชากร 2543;3:22.

5. ปราณี แสดคง. ปัจจัยบางประการกับการปฏิบัติพัฒนากิจกรรมครอบครัวระยะมีบุตรวัยรุ่น.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว คณะพยาบาลศาสตรมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2538.
6. สุชาติ โสมประยูร, วรณี โสมประยูร. เพศศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2531 ; 164-187.
7. ภาวดี บุญเพิ่ม. การสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2544.
8. พันธุ์ศักดิ์ สุกะฤกษ์.เรื่องเพศเรื่องที่น่ารู้ <http://www.nationweekend.com>. ค้นเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2546.
9. ชวนชม สกนธวัฒน์. Adolescent Health : what and why. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์ 2546 ; 3-11.
10. วัชร เยี่ยมรัมย์กุล. ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนประถมและมัธยมศึกษา. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด. 2543.
11. ยุพา พูนขำ, กอบกาญจน์ มหัทธโน. บริการสุขภาพที่วัยรุ่นต้องการ:การศึกษา

- เชิงคุณภาพ. พิษณุโลก: กองอนามัย
เจริญพันธุ์ กรมอนามัย 2545;3-29.
12. วันทนี วาสีละสิน. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ
เพศศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2537;25-27.
 13. พรพิมล แก้วกมล. ความรู้ ความเข้าใจ
และการตอบสนองของ บิดามารดา
เกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก
คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่. 2539.
 14. เสาวคนธ์ วีระศิริ. บิดามารดากับการ
ส่งเสริมพัฒนาการทางเพศ หน้าที่ที่
ปฏิเสธไม่ได้. วารสารศูนย์การฝึก
ต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2539 ;4
: 19-21.
 15. นภาพร สังกระแสงร์. ผลการเตรียม
มารดาเรื่องเพศศึกษาต่อความรู้ เจตคติ
และการสอนเพศศึกษานูถรวานูถรว
วัยรุ่นตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การพยาบาลครอบครัว คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2546.